

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: Idrettsvitenskap

6. Semester

Forfatter: Sindre Fatland

Kandidat nr: 3032

Veileder: Bjørnar Kjellstadli

Tittel: utfordringer i kvinnefotballen

Title: Challenges in Women's football

Emneord: Kvinnefotball, media, supportere, kvinnesyn og utfordringer.

Antall ord: 8587

Stavanger, 02/05/2022

Sammendrag

Formålet med denne studien var å se nærmere på kvinnefotballen og hvilke utfordringer kvinner møter når det kommer til å være aktiv i idretten og hvorfor kvinner stiller svakere enn menn når det kommer til fotball. Jeg ville også se om det var mulig å knytte utfordringene opp med teorier for å se flere sider av utfordringene.

Ved å gjøre en litteraturstudie har jeg gjennom et systematisk søk funnet artikler som har gitt meg flere innblikk i hvorfor kvinner stiller svakere enn menn i fotball. Artikkene har brukt metoder som: observasjon, data analyser, spørreundersøkelser og intervjuer. Dette har gjort det mulig for meg å utføre en oppgave som tar for seg et spennende tema som det er gjort mindre forskning på sammenlignet med herrefotballen. Jeg vil hovedsakelig ta for meg utfordringer og data analyser fra 2015 og senere for å se kvinnefotballens situasjon i nyere tid. Jeg har sett hvor stor betydning supportere er for herrefotballen og har derfor valgt å ta med flere studier som tar for seg hovedsakelig supportere av kvinnefotballen hvor en stor del er kvinner. Mengden supportere av idretten henger sammen med blant annet media, holdninger i samfunnet, organisasjoner og utøvere sine handlinger. Disse er noen av temaene som blir belyste i oppgaven gjennom det teoretiske rammeverket.

Studiens sentrale funn viser til at det er flere utfordringer som står over kvinner i fotball enn hos menn når det kommer til å lykkes i idretten og disse utfordringene setter kvinner i en svakere posisjon enn menn. Holdningene samfunnet har til kvinnefotball, og media sin negative vinkling av idretten fører til lav interesse blant befolkningen. Dette gjør at kvinnefotball ikke når suksessen de kunne gjort uten disse utfordringene. Antall mediasaker om kvinnefotballen er betraktelig lavere enn saker som omhandler herrefotball. Av de sakene som blir skrevet fremhever ikke media kvinnelig annerkjennelse på samme måte som menn (Alcalde, 2019). Gjennom mangel på saker og sakene som blir skrevet setter kvinnefotballen i et dårlig lys av media, som gjør at de som følger med ikke tilegner seg mer interesse for idretten, heller det motsatte.

Studien konkluderer med at fremstillingen av kvinnefotball blir utført på en urettferdig måte hvor kvinner blir vinklet negativt av journalister som ikke har interesse eller mangel på kunnskap innen idretten. Dette kommer fra synet vi har på kjønn og fotball hvor det er en gitt forventning hos de som ser på. Gjennom dette blir en rekke andre faktorer som: supportere, videre satsing og holdninger. Det er derfor viktig at organisasjoner setter inn tiltak for å

fremme kvinnefotball. Samtidig som media ser på fotball med et åpnere sinn og skrive om kvinnefotballen på en likere måte som hos herrefotballen. Kvinnefotballen er utsatt for en rekke utfordringer, men man ser en positiv retning sammenlignet med tidligere år spesielt i Norge innenfor kvinnefotballen hos de nevnte faktorene nevnt over. Dette sier meg at kvinnefotballen har en spennende fremtid i møte.

Nøkkelord: Kvinnefotball, media, supportere, kvinnesyn og utfordringer.

Abstract

The purpose of this study was to look more closely at women's football and what challenges women face when it comes to being active in sports and why women are weaker than men when it comes to football. I also wanted to see if it was possible to link the challenges with theories to see more sides of the challenges.

By doing a literature study, I have through a systematic search found articles that have given me more insight into why women are weaker than men in football. The articles have used methods such as: observation, data analyzes, surveys and interviews. This has made it possible for me to carry out a task that addresses an exciting topic on which less research has been done compared to men's football. I will mainly focus on challenges and data analysis from 2015 and later to see the situation of women's football in recent times. I have seen how important supporters are for men's football and have therefore chosen to include several studies that deal with supporters of women's football, where a substantial proportion are women. The number of supporters of the sport is related to, among other things, the media, attitudes in society, organizations, and athletes' actions. These are some of the topics that are highlighted in the thesis through the theoretical framework.

The study's key findings show that there are more challenges facing women in football than men when it comes to success in sports and these challenges put women in a weaker position than men. Society's attitudes towards women's football, and the media's negative angle on sport, lead to low interest among the population. This means that women's football will not achieve the success they could have had without these challenges. The number of media cases about women's football is lower than cases concerning men's football. Of the cases that are written, the media does not emphasize female recognition in the same way as men (Alcalde, 2019). Through the lack of cases and the cases that are written, women's football is put in a bad light by the media, which means that those who follow do not acquire more interest in the sport, the opposite.

The study concludes that the portrayal of women's football is carried out in an unfair way where women are negatively angled by journalists who have no interest or lack of knowledge in sports. This comes from the view we have of gender and football where there is a given expectation among those who watch. Through this, several other factors such as: supporters, further commitment, and attitudes. It is therefore important that organizations take measures to promote women's football. At the same time, the media looks at football with an open mind and writes

about women's football in a comparable way as in men's football. Women's football is exposed to several challenges, but there is a positive direction compared with previous years, especially in Norway within women's football, with the factors mentioned above. This tells me that women's football has an exciting future ahead.

Keywords: Women's football, media, supporters, views on women and challenges.

Forord

Tre lærerike år nærmer seg slutten, med denne bachelor oppgaven nærmer de tre årene seg slutten. Jeg vil bruke denne anledningen til å vise min takknemlighet til de som har vært med meg gjennom de tre årene.

Først vil jeg takke Bjørnar Kjellstadli for fint samarbeid og veiledning under prosessen. Det har vært en fryd å både ha deg som lærer og veileder gjennom disse årene. Jeg vil gjerne takke for fine samtaler og tilbakemeldinger i løpet av tre år.

Jeg vil takke både klassen jeg var med første året for deres herlige humor og fine stunder både på og av campus. Jeg vil også takke klassen jeg primært er i nå for fin mottakelse og åpenhet, uten dere ville dette ikke vært mulig.

Til slutt vil jeg takke min flotte familie som har alltid vært en fryd å komme hjem til etter en lang dag på jobb eller skole. Jeg er evig takknemlig og setter pris på alle som har vært der for meg gjennom prosessen.

Innhold

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA	1
Sammendrag	3
Abstract	5
Forord.....	7
1. Innledning.....	9
2. Problemstilling.....	11
2.1 Definisjonsforklaringer.....	11
2.2 Avgrensning av oppgaven	12
3. Teoretiske perspektiver	13
3.1 Hegemoni & Hegemonisk maskulinitet.....	13
3.2 Innrammingsteori	14
4. Metode.....	15
4.1 Metodisk tilnærming	15
4.2 Inklusjon og eksklusjonskriterier	15
5. Resultater.....	18
5.1 Studie. 1	18
5.2 Studie. 2.....	19
5.3 Studie. 3	20
5.4 Studie. 4.....	22
6. Diskusjon.....	25
6.1 Utvalget i artiklene og hva dette hadde å si for resultatene	25
6.2 Metoder i artiklene	25
6.3 Resultater og teoretiske perspektiver.....	27
7. Konklusjon	29
8. Referanser	31

1. Innledning

Fotball er verdens største spill målt i utbredelse, aktivitet, medieinteresse og økonomisk omsetning (Goksøyr 2014). Fotball har lenge vært en idrett som har hatt størst fokus hos menn. Synet på fotball har endret seg over tid, idretten har gått fra å være en idrett for menn til å være en idrett for alle. Selv om fotballen har sine røtter i Storbritannia har det over tid blitt en idrett som er elsket verden over og det er spennende å se på hvor fotballen er på vei spesielt på den kvinnelige siden. Kvinnefotball har tidligere ikke blitt akseptert i flere land også Norge, som gjennom Norges fotballforbund (NFF) aksepterte kvinnefotball så sent som i 1976. Mesteparten av Europa aksepterte kvinnefotball i starten av 1970-tallet. Kvinnene har lenge hatt ulike utfordringer som har gjort det vanskeligere for dem å oppnå suksess på samme nivå som menn, men hvorfor er det slik? En kan se på flere teorier om hva som skyldes disse utfordringene og hvor utfordringene kommer fra. Kvinnefotball har blitt annerledes behandlet over lang tid og er ikke hvor de ønsker å være enda, men idretten ser ut til å ha kommet en lang vei spesielt det siste tiåret. En rekke hendelser har forekommet som kan ha fremmet kvinnefotballen og synet på kvinner og fotball. Hendelser som Ada Hegerberg's gullball mottakelse i 2018 som var et historisk øyeblikk for kvinnefotball, ettersom det var den første offisielle gullball utgivelsen for kvinner. En annen hendelse som også hadde stor betydning for kvinnefotballen var kampen mellom USA og Japan i 2015 «FIFA Women's World Cup» som er nummer to på fotballkamper som hadde mest seere i USA, med hele 25,4millioner seere ifølge Forbes (2021). Jeg vil anta at dette også vil gi større interesse for kvinnefotball, ikke bare i USA, men også i resten av verden, grunnet ekstreme seertall og gir håp hos yngre utøvere samtidig som kvinnelige profesjonelle fotballspillere. Det er viktig å studere på kvinnefotball og supportere av kvinnefotball for å få en forståelse for deres ståsted, i tillegg det er en vesentlig del mer forskning på felt innenfor herrefotball i forhold til kvinnefotballen.

Kvinnefotball har ikke fått den samme oppmerksomheten som herrefotballen, og over lang tid var kvinnefotball svært lite prioritert blant annet i media, satsing, deltakelse på prisutdelinger. Vinklingen jeg har valgt er å se på hvilke utfordringer som står ovenfor kvinnefotballen og hvorfor kvinner stiller svakere enn menn i fotball. Grunnen til at jeg har valgt denne vinklingen er hovedsakelig at jeg interesserer meg for fotball generelt og synes kvinnefotball er et interessant felt å studere. Grunnet vesentlig mindre forskning er gjort på temaer som inngår i kvinnefotball enn i herrefotball er det flere faktorer som trenger detaljerte forklaringer. Fotball har lenge vært en idrett som har mannlige supportere over verden, men over de siste tiårene har tallene som viser kvinnelige supportere økt til 20-30 prosent utgjørelse av supportere i flere

land som: Tyskland, England, og Svergie, viser flere studier ifølge (Radmann & Hedenborg, 2022). Det er også voksende hos jenter/kvinner som følger fotball gjennom sosiale medier eller medier (Radmann & Hedenborg, 2022).

Artiklene jeg har med i oppgaven forklarer menn som det dominerende og ledende kjønn innen fotball grunnet maskulinitet, fysikk, teknikk og historien som er bygget opp rundt herrefotballen. Kvinnefotballen blir fremstilt som en idrett preget av femininitet, mindre fysikk, ikke samme tekniske nivå og ikke like mye historie som ligger til grunn. Flere av artiklene som er tatt med i denne oppgaven konkluderer med måter samfunnet, media, organisasjonene og supportere har alle en stor del å si for vektingen av kjønnsforskjellene i idretten, hvor mye hver enkelt har å si vektet ulikt ettersom forskningen tar for seg ulike områder innenfor temaet. En av artiklene jeg har med i oppgaven forteller at «Av totalt 1275 fotballag i Agder var det kun 16,9 prosent av fotballagene som var kvinnelag i 2015. Det er svakest av samtlige fotballkretser i Norge og langt bak landsgjennomsnittet (Leonsen & Skarpenes, 2021, s. 2). Forfatterne legger også til at på Sørlandet fremstår fotballen som en verden som tilhører menn som ikke er rart ettersom herrene ser ut til å bli snakket om mest og blir vinklet positivt av media får man en forståelse for gjennom artikkelen til Leonsen & Skarpenes.

2. Problemstilling

Hvorfor stiller kvinner svakere enn menn i fotball, og hvilke utfordringer står kvinnefotballen for?

Jeg har valgt denne problemstillingen grunnet interesse for tema og jeg er nysgjerrig på hvorfor fotball virker så dominert av menn og jeg vil gå nærmere inn på hvilke faktorer som spiller en rolle for idretten hos menn og kvinner. Hvordan påvirker media idretten og hvor mye har det å si i forhold til historien hos kjønnene innenfor idretten. Jeg vil spesifikt sette meg inn i hvordan vi har kommet dit vi er i dag og for å forstå dette har jeg satt meg inn i bakgrunnen til kjønnene også, i et forsøk på å se hvordan idretten er i nyere tid. Massemedier sin innvirkning er en faktor som er fascinerende å se nærmere på, medier har mye makt i flere sammenhenger. Det skal bli spennende å se nærmere på hvordan medier opererer når de skal utarbeide artikler og hvordan vinklingen til mediene er, og om det er forskjeller på dette hos kjønnene. Selv ser jeg lite av kvinnefotball på sportsnyhetene sammenlignet med herrefotball, dette er noe jeg ikke har tenkt mye på, men har begynt å tenke en del på de siste årene. Supportere av kvinnefotball er også et tema som er sentralt i oppgaven, og jeg vil se nærmere på utbredelsen av supportere verden over. En hovedforskjell mellom kvinnefotball og herrefotball er supportere som følger idretten som kan ha en del å si for hvorfor herrefotball er «større» enn kvinnefotball. Kvinnefotballen har hatt hendelser som deltakelse på gjeve seremonier sammen med herrene de siste årene, gullball i kvinnefotball også og høye seertall i fotballkamper som USA vs Japan i 2015. Kvinnefotballen er i en spennende tid, men er preget av historie og utfordringer som gjør det vanskeligere å lykkes i idretten, det er derfor et veldig spennende felt å studere og det er et felt som kunne trengt enda mer forskning.

2.1 Definisjonsforklaringer

I oppgaven har jeg brukt en del uttrykk/begreper som kan være vanskelig å forstå, disse er:

Hegemoni – er en «betegnelse for førerskap eller ledende stilling (Øivind Andersen & Dag Einar Thorsen, 2020)».

Kjønnsrekkefølge – Måten samfunnet er organisert på gjennom forventninger, roller, aktiviteter, hvilket ansvar og hvilke tilskudd menn og kvinner kan tilby samfunnet (Broch, 2021; Connell 2002).

Patriarkatet – «Betegnelse for en tenkt familie- og samfunnsform der myndigheten over familiemedlemmene ligger hos faren (Espen Wæhle, 2018)».

Innramming – Ha mulighet til å velge ut funksjonene av utvalget, vektlegging og ekskludering (Gitlin, 1980)

Hierarki – I dette tilfellet er det mennesker som plasseres enten over eller under hverandre. Eksempel kan være: menn plasseres over kvinner i idretten (Broch, 2021; Connell 2002).

2.2 Avgrensning av oppgaven

Kvinnefotball kan være et komplekst tema ettersom det er flere variabler som påvirker hvordan idretten går. Jeg har valgt å ta for meg Kvinnefotball og supportere av kvinnefotball, for å se på sammenhengen mellom media, supportere, fotball og forskjeller fra herrefotballen. Jeg har valgt å ikke sette meg inn i satsing i ung alder innen fotball og hvilket kjønn som blir prioritert, ettersom jeg helst vil se på utøvere som spiller på et høyt nivå innen idretten, unge jenter/kvinner som er supportere og følger med på idretten kan være utøvere som satser selvfølgelig. Jeg vil legge til at satsingen av fotball også er et viktig punkt, men er et tema som igjen gjerne har flere og andre faktorer som jeg ikke har med i oppgaven og krever andre synsvinklinger for å se et helhetlig bilde. Et annet tema som er veldig sentralt i kvinnefotball og forskjellig fra menn er penger og inntekt. Dette temaet har jeg valgt å ikke gå i dybden på i oppgaven. Grunnen til dette er at jeg vil se på faktorene rundt selve fotballen og en kan argumentere for om faktorene jeg tar for meg blir forsterket vil penger og inntekt øke. For å støtte opp dette kan man si at relevans, seertall, mediedekning og supportere vil være med å øke penger og inntekt i idretten. Selvfølgelig er dette et svært viktig tema og er et område som oppfordres til å studere mer på. Temaene jeg vil holde meg til og hva jeg ser etter av artikler til oppgaven min er beskrevet i metode delen under. Jeg har artikler som er publisert i 2018 eller etter, grunnen til dette valget er at jeg i oppgaven vil se på kvinnefotballen både historien, men også hvordan situasjonen er i dag. «2018» valgte jeg av den grunn at det var dette årstallet fotballspilleren for Lyon og Norge Ada Hegerberg mottok kvinners første gullball noensinne og har gått inn i historien til kvinnefotball. Denne utgivelsen fikk stor oppmerksomhet i media og gjorde et sterkt inntrykk hos kvinnelige utøvere verden over. Derfor føler jeg 2018 er et slags «banebrytende» år for kvinnefotballen og viser tegn til en positiv retning.

3. Teoretiske perspektiver

Teoriene som kan brukes for å forklare fenomenet om hvorfor kvinnefotball er slik det er i dag er flere. Vi kan se på flere variabler som har noe å si for temaet både hvordan kvinnefotball håndteres i media, kjønnsforskjeller, historien til idretten og flere. I dette kapittelet skal jeg fremheve noen av teoriene som passer best til min problemstilling og kan hjelpe i forsøket på å besvare problemstillingen som er satt. Det er flere teorier som er brukt i ulike artikler om kvinnefotball og det er et tema som kan ha flere underliggende teorier som skal gi lesere svar på hvorfor fenomenet er som det er.

3.1 Hegemoni & Hegemonisk maskulinitet

Gramsci's Hegemoni teori bygger på den ideologiske dominans av massene av eliter. I hovedsak oppnås det ikke med makt, men oppstår når sosiale ulikheter blir tatt for gitt, eller anses for å være naturlige sannheter (Broch, 2016; Alexander, 1990). Teorien er brukt i et forsøk for å forklare grunnleggende forskjeller mellom kjønn og se nærmere på hvorfor det er ulikheter i samfunnet og hva det kommer fra. En kan si Gramsci sin analyse setter søkelys på de mannlige og kvinnelige rollene som blir spilt ut i samfunnet opprettholder denne sosiale strukturen preget av mannlig dominans (Broch, 2016; Alexander & Smith, 2003). Flere sports sosiologer antar at sporten i seg selv bevarer deltakelse blant menn, og kvinnelige utøvere som deltar i idretten møter utfordringer som kommer fra et ideologisk terreng som er vanskelig å overkomme. Flere mener at sports kulturen reproducerer den sosiale strukturen av mannlig dominans (Broch, 2016).

En av hovedforskjellene mellom kvinnefotball og herrefotball er nemlig forskjell på kjønn og med dette er det flere teorier som knyttes til kvinner og fotball/idrett generelt. For å danne en hypotese og en teori om kvinnefotball er det viktig å først definere hva kjønn betyr for en og hvorfor det har en betydning for samfunnet og hvordan hendelser skjer basert på kjønn. Jeg har valgt å bruke Trygve Broch sin artikkel som bruker Connell sin definisjon som går slik: "Gender is the social structure that brings the reproductive distinctions between bodies into social processes that generate social life in unequal ways for men and women (Broch, 2021; Connell 2002, 10)." Connell var inspirert av Gramsci sin teori om hegemoni og argumenterer for at det er Maskulinitet og femininitet er to dikotomier som har vært og fortsatt er representativ for ulikheten mellom kjønnene (Broch, 2021; Connell 2002). Connell bruker begrepet kjønnsrekkefølge som er måten samfunnet er organisert på gjennom forventninger, roller, aktiviteter, hvilket ansvar og hvilke tilskudd menn og kvinner kan tilby samfunnet. (Connell, 2000). Connell forklarer at samfunnet kan sees på som et hierarki hvor hegemonisk maskulinitet

er toppunktet av hierarkiet, og grunnen til at de fleste menn ikke er veldig imot måten hierarkiet er satt opp på er grunnet posisjonen menn er i forhold til kvinner, Dette sier Connell gjør det mulig å plassere kvinner i en underordning som er en slags underordning (Broch, 2021; Connell, 2000). Hegemonisk maskulinitet i denne sammenhengen er en elite med menn som tilfredsstill maskuliniteten som er foretrukket, denne gruppen mennesker blir satt i kategorien hegemonisk maskulinitet og sitter med stor makt i samfunnet (Broch, 2021; Connell, 2000). Tanken bak denne maskuliniteten er sentrert rundt folk med autoritet, fysisk tøffhet/styrke og betalt arbeid (Petty & Pope, 2018). Connell mener at sport er den ledende definisjonen på maskulinitet og spesielt fotball i land som England hvor maskulinitet assosieres med fysisk styrke og ferdigheter og kraft (Petty & Pope, 2018; Magrath, 2017). Profesjonelle mannlige idrettsutøvere vises som eksempler på hegemonisk maskulinitet hvor de vises som symboler på autoritet, hvor flere av dem ikke lever opp til dem (Petty & Pope, 2018).

3.2 Innrammingsteori

Innramming kan defineres på ulike måter, i dette tilfellet har innramming funksjonene seleksjon, vektlegging og ekskludering (Nicely, 2007; Eastman & Billings, 2005; Gitlin, 1980). Disse tre brukes aktivt under analyser fra de som gir ut artikler og innslag. Denne teorien brukes i flere sammenhenger som politikk og nyheter, men er også tatt godt i bruk under forskning på sport og hvordan menn og kvinner blant annet blir fremstilt i media og hvor mye som produseres av artikler og saker om kjønnene. Teorien forsøker å gi et grunnlag for å forstå produksjonen av det som kommer frem i media. Flere sportsforskere argumenterer for at media innramming er sentralt når det gjelder analyse av sportssendinger (Nicely, 2007; Eastman & Billings, 2005). Man kan utlede «hint» om sosiale tilstander, enten nye eller tidligere gitte historier. Disse fortellingene kan bli absorbert og omgjort til myter, teorien tilsier at dette gjør at både seere og produsenter aksepterer dette som en vei for tolkning (Nicely, 2007; Eastman & Billings, 2005). Media har utviklet seg og det blir gitt ut i flere former enn bare aviser og slik, men er fortsatt veldig relevant for hvordan lesere inntar informasjon som blir gitt. Teorien tar for seg hvordan ulike fenomener og saker blir presentert i media og de som kommer best ut av det og får best fortjeneste av det er i de fleste tilfeller menn, spesielt i idrettssammenheng (Nicely, 2007; Eastman & Billings, 2005).

4. Metode

4.1 Metodisk tilnærming

For å forsøke å svare på problemstillingen i denne oppgaven har jeg gjennomført en litteraturstudie hvor jeg har tatt for meg tidligere forskning som skriver om temaet jeg har valgt, nemlig kvinnefotballen og hvorfor det er en så stor forskjell mellom kvinnefotball og herrefotball, samtidig skal jeg se på kvinnelige supportere av fotball og utfordringer de møter. Jeg har sett på helheten av de ulike artiklene og fått flere interessante synsvinkler på temaet og brukt disse resultatene og konklusjonene til å komme frem til en konklusjon på min problemstilling som kommer senere i oppgaven. Den tidligere forskningen jeg har valgt å ta utgangspunkt i forteller om kvinnefotball både i dag og hvordan det var før og forklarer flere variabler som kan ha en innvirkning på temaet. Jeg har tatt for meg kvinnefotball både nasjonalt og internasjonalt og har derfor med både Engelske og Norske artikler i oppgaven. Jeg har tatt med tidligere forskning som har tatt for seg ulike måter å operere på, metoder som intervjuer, observasjoner, analyser av statistikk er noen av metodene som er tatt med i oppgaven. Grunnen til dette er for å få et helhetlig bilde på temaet grunnet til at kvinnefotball er svært omdiskutert og det er ulike syn på temaet synes jeg det var greit å ta med artikler med ulike opereringsstrategier.

Søkeprosess

Måten jeg har brukt for å finne den tidligere forskningen som er tatt med i oppgaven har jeg utført et systematisk søk i flere databaser, men fant de artiklene som egnet seg best til min problemstilling var på databasen google scholar. Det var artikler på Engelsk og Norsk som egnet seg bra i henhold til min problemstilling. Jeg brukte flere søkeord og satt opp en rekke inklusjon og eksklusjonskriterier. En på Norsk og en på Engelsk for å finne utvalget som egnet seg best for min oppgave. Jeg har brukt anbefalingene til «*søk og skriv.no*» for å finne frem til artiklene.

4.2 Inklusjon og eksklusjonskriterier

Som tidligere nevnt utførte jeg et systematisk søk hvor jeg i hovedsak søkte i flere databaser, men har kun brukt artikler fra databasen «*google scholar*», før jeg tok i bruk denne databasen søkte jeg først i databasene: «*Oria*» og «*SPORTdiscus*», men fant få artikler som egnet seg til oppgaven min etter å ha satt inn kriteriene som teksten måtte inneholde og utelukke. Jeg brukte søkeordene i «*google scholar*» og fant flere artikler som egnet seg godt til min problemstilling og gikk derfor for denne databasen.

Inklusjonskriterier:

- Artikler som er publisert i 2018 eller senere
- Engelsk/Norsk skrevende artikler
- Artikler som tar for seg kvinnefotball
- Artikler som tar for seg fotball på høyt nivå
- Artikler som er til å stole på
- Fagfellevurderte artikler

Eksklusjonskriterier:

- Artikler som tar for seg andre temaer eller idretter enn kvinnefotball
- Oppgaver til andre studenter som ikke er lagt ut i et forlag
- Direkte avisinnslag
- Artikler skrevet på andre språk enn Engelsk og Norsk
- Artikler som tar for seg breddeidrett som hovedtema
- Artikler som er publisert før 2018
- Artikler som hadde paralympisk fotball som hovedtema

I databasen «google scholar» brukte jeg avansert søk for å filtrere ut artikler som ikke var relevante for min problemstilling, jeg så etter artikler som hadde kvinnefotball som hovedtema og så etter artikler som tok for seg ulike sider ved kvinnefotballen for å få et større bilde og forståelse av hvordan kvinnefotballen har utviklet seg og hvordan idretten har stått de siste årene. Jeg ville ha med både Engelske og Norske tekster så jeg satt opp to avanserte søk hvor en var for Engelsk skrevende artikler og et avansert søk for Norsk skrevende artikler.

Det avanserte søket for de Engelsk skrevende artiklene krevde at artiklene hadde med følgende ord: women's football, women, differences, men, opportunities, football, gender equality, media, fifa, world cup og social media. Samtidig som disse skulle være med skulle følgende ord ikke være med i artikkelen: Bachelor, Master, injury, junior, rugby, baseball, basketball, soviet, handicap, paralympics, junior. Når disse var ført inn og publikasjonsåret var satt til «2018 eller senere» satt jeg igjen med totalt 24 resultater. Av disse 24 artiklene var det først 18 artikler som ikke ble tatt med for de tok for seg temaer som jeg ikke hadde sett for meg å undersøke. Da jeg satt igjen med 6 artikler var det 2 artikler som tok for seg andre idretter enn fotball som jeg skriver om. Når jeg satt igjen med de siste 4 valgte jeg å fjerne to av dem grunnet en av artiklene tok for seg idrett og ikke veldig mye fotball og den andre så veldig mye på en

handling som har hendt i historien om kvinnefotball, men jeg valgte den bort fordi den ikke var relevant for oppgaven.

For å komme frem til de Norske artiklene jeg har med i oppgaven har jeg her også gjort et avansert søk for å finne artikler som egner seg best til problemstillingen jeg har valgt, for å finne disse måtte artikkelen inneholde følgende ord: kvinnefotball, kvinner, forskjeller, menn, muligheter, fotball, likestilling og media. Utenom disse ordene var det også kun artikler som var publisert i 2018 eller senere. Ved å bruke disse kriteriene satt jeg igjen med 28 artikler. 23 av artiklene ble ikke tatt med grunnet at det var bachelor/master oppgaver. De resterende 5 artiklene inneholdt 2 artikler som var relevante for oppgaven. De andre tre tok for seg «taekwon-do» og fotball på breddenivå som ikke passet veldig bra i henhold til problemstillingen. Grunnen til valg av andre ord som måtte være med de Norsk skrevende artiklene var grunnet ingen funn ved direkte oversettelse av ordene brukt for de Engelsk skrevende artiklene. Selv er jeg fornøyd med artiklene jeg fant ved bruk av ordene.

5. Resultater

5.1 Studie. 1

«Store idrettsarrangement og menneskerettigheter: begrensninger og muligheter» av Sigmund Loland, Norges idrettshøyskole, 2021

Den første studien er en «*review*» som har som et formål å gi NFF kunnskapsgrunnlag rundt spørsmål om muligheter og begrensninger som knyttes til idrett når det gjelder å fremme menneskeverd og menneskerettigheter når det skal tas beslutninger knyttet til VM i Qatar i 2022 (Loland, 2021). Studien baserer kunnskapsgrunnlaget på menneskeverd og menneskerettigheter hvor aktører som idrettsutøvere og supportere spesielt innen fotball. Studien tar for seg idrett generelt, men Loland tar for seg fotball i litt større grad ettersom VM i Qatar er VM i fotball.

Fotballen har som de fleste idretter interne og eksterne verdier som prøver å bli maksimert gjennom idretten. Loland refererer til filosofen Alastair Macintyre som diskuterer disse verdiene i det som kalles sosiale praksiser som defineres som «et håndverk, forskning, eller spill som sjakk og fotball. Vi kan trekke et skille mellom interne og eksterne goder, eller verdier (Loland, 2021, s. 7; Macintyre, 2007)». Om de interne verdiene i fotball skal bli oppnådd kreves det at standarden og kvaliteten er på topp, både når det gjelder taktiske avgjørelser, fysikk til spillere og tekniske ferdigheter hos spillerne. Loland forklarer at en topp fotballkamp som virkelig fanger interesse hos dem som ser på er kamper hvor spillere har sterk samhandling, teknikk på topp nivå (Loland, 2021). Dette er grunnlaget for de interne verdiene og den spesielle opplevelsen til de som spiller på banen, supporterne og støtteapparatet. «Fair play handler ikke bare om å hilse pent på motstandere og dommere, men er selve grunnlaget for at en konkurranse skal gi mening» (Loland, 2021; Loland, 2002). De eksterne verdiene forklarer Loland at er viktigere for idrettsorganisasjonen selv, samtidig som den er interessant for systemene som er rundt idretten, som politiske interesser, myndigheter, og kommersielle aktører, ved nærmere ettersyn dreier det seg ikke bare om idealverdier ettersom idretten også har problematiske sider (Loland, 2021). Et av disse problemene er hvordan kvinnefotballen skal håndteres i henhold til fotball på den mannlige siden. Fotball for kvinner har ikke samme historie som herrefotballen som igjen gjør at kvinnefotballen ikke har hatt like lang tid på seg for å utvikle seg. Ut fra det som forventes av fotballen ifølge Loland, hvor det settes krav til et gitt nivå av ferdigheter, taktikk og fysikk, noe som stiller kvinnefotballen svakere enn menn grunnet genetiske årsaker og historien til kjønnene. Grunnet mangel på disse blir kvinnefotballen mindre interessant å følge med på for seerne på tribunen og hjemme i sofaen.

5.2 Studie. 2

« Football and the women's world cup. Organisation, Media and Fandom» av Carrie Dunn & Palgrave Pivot, 2016, European Journal for Sport and Society. Artikkelen er skrevet av Maria Dolores Ribalta Alcalde, 2019, European Journal for Sport and Society.

Artikkelen er en «book review» hvor boken har som formål å ta for seg ulike problemer som kvinnefotball har møtt gjennom årene før og forteller om en rekke ulikheter mellom fotball på den kvinnelige og mannlige siden (Alcalde, 2019; Dunn & Pivot, 2016). Dunn har skrevet en bok om organiseringen av VM i Canada i 2015, hvor hun eksaminerer media dekingen som denne konkurransen fikk over verden. Massemedia analyser, fans av kvinnefotballen og observasjoner av Carrie Dunn som viser innsikt på hvordan ulikheten mellom kvinner og menn sin mediedekning hvor kvinnesiden stiller svakere enn menn (Alcalde, 2019; Dunn & Pivot, 2016). Dunn forteller at det er viktig å fortsette å publisere akademisk forskning om kvinnefotball og kvinneidrett generelt grunnet et historisk grunnlag som viser at kvinneidrett ofte må jobbe ekstra for å bli godtatt av samfunnet. Ved å publisere artikler og forskning på kvinnefotballen vil det gi større sjans for interesse og fremtidig engasjement for idretten (Alcalde, 2019). Fotballen har historisk vært en maskulin basert idrett som var drevet av folk fra arbeiderklassen, hvor fysiske ferdigheter, vold og ekstremt engasjerte fans er sentrale faktorer innen idretten (Alcalde, 2019). Historien for kvinnefotball og hindringer som har oppstått gjennom historien er flere. Det var sirka på starten av 1970-tallet de fleste land begynte å godkjenne kvinnefotball og ved å ta det i betraktning kan historie forskjellen i idretten mellom kvinner og menn ha en betydning for utfordringene kvinner møter på i idretten.

kvinnefotballen er fremstilt som feminin og blir sett på en annen måte enn fotball på den mannlige siden (Alcalde, 2019). En av de sentrale bekymringene for kvinnefotballen har lenge vært promoteringen av idretten i en feminin kontekst av maskulinitet når det kommer til å godkjenne forskjellene mellom kjønnene og være åpen til flere måter idretten blir utført (Alcalde, 2019; Dunn & Pivot, 2016). I boken til Dunn nevnes også Ada Hegerberg som vant gullballen i 2018 (den første kvinnelige noen gang) som har gått ut til media og kjempet for likestilling i fotball og har fått stor oppmerksomhet i media, hos NFF og blant andre toppidrettsutøvere, både i kvinnefotballen og andre idretter. I kapitlet «The media's Reaction» i boken til Dunn forteller hun om data hentet fra spørreundersøkelser og statistikk fra FIFA og forteller at VM i Canada ble fulgt av et stort publikum og arrangementet ble høyt promotert i landene som deltok (Alcalde, 2019). Samtidig som dette var det også et spørsmål om kvaliteten hos kvinnefotball og kritikk mot oppnåelser som kvinnelige utøvere hadde nådd. Ofte ble det

vist frem som mindre «stort» enn det mennene har oppnådd. Resultatene viser også at media dekningen av kvinnefotball er en stor del mindre enn dekningen av fotball på den mannlige siden både i USA, men også over flere andre land (Alcalde, 2019). Synet en har på fotball må endres og en må se på fotball som mer mottakelig for både gutter og jenter/ menn og kvinner. Avslutningsvis forteller Dunn om hvordan kvinnefotballen i de siste årene er i sin beste periode noensinne og har kommet en lang vei siden de tidligere årene hvor kvinner helst ikke skulle spille fotball siden det var en svært fysisk idrett som tilhørte mennene. De siste årene i en positiv periode og har mye å se frem til de kommende årene (Alcalde, 2019).

5.3 Studie. 3

“Introduction: female fandom studies in a global perspective” av Aage Radmann & Susanna Hedenborg, 2022, *Soccer & Society*, 241-244.

Introduksjonen er fra en internasjonal journal som inneholder fotball, målet til journalen er å ha fokus på fotball på et globalt nivå og dekke alle aspekter av fotball som har en innvirkning på samfunnet fra flere perspektiver som: kultur, historie, sosiologisk, politisk, økonomisk, estetisk og det antropologiske (Radmann & Hedenborg, 2022).

Introduksjonen gir en oppsummering av seks ulike artikler som er skrevet om kvinnelige fotballsupportere verden over og er satt sammen til en egen artikkel. De seks artiklene har som formål å gi nye og viktige synspunkter på temaet kvinnelige fotballsupportere og dens økning verden over. Introduksjonen forteller at det er gjort mest studier på fotball supportere på den mannlige siden på et historisk, økonomisk, sosiologisk, kulturelt og psykologisk perspektiv, hvor studier på kvinnefotball var veldig få i sammenligning (Radmann & Hedenborg, 2022). Innledningsvis blir det vist at i Europa, spesielt i landene: England, Tyskland og Svergie utgjør kvinner 20-30% av fotballsupportere som er betydelig mer enn de tidligere årene (Radmann & Hedenborg, 2022). Tilskuertallene på stadion til kamper i kvinnefotball de siste årene har også visst en stor økning de siste årene. Økningen av disse tallene viser en grad av økning innenfor interesse i fotball hos kvinner og gir tegn på at det blir mer og mer vanlig å være kvinnelig fotballsupporter. Ved å akseptere/være åpne for dette kan det bli gitt en økt interesse også hos kvinnefotball ettersom jenter/kvinner tilegner seg et forhold til idretten.

De seks artiklene som dekker kvinnelige fotballsupportere over verden konkluderer med at flere av utfordringene som kvinnelige supportere av kvinnefotballen møter like, selv om studiene er gjort i ulike land som: Brazil, Zimbabwe, Polen, UK og Svergie (Radmann & Hedenborg, 2022). Utfordringene er å bli stilt spørsmål til om de faktisk er supportere av idretten, blir tvilt på når

det kommer til interesse av idretten, blir fortalt at fotball er for menn og flere må ofte forsvare hvorfor de er interesserte i laget de holder med. Flere kvinner har delt sin historie om utfordringer som følger det å være en kvinnelig fotball supporter (Radmann & Hedenborg, 2022). Samtlige av kvinnene som har deltatt i studiene har opplevd at kvinner må bevise at de faktisk er genuint ekte supportere, følger laget de heier på og at de faktisk liker fotball. Det er flere som kjenner seg igjen hos kvinner som har fått høre at de ser og følger med på fotball for å ta igjen de mannlige supporterne og jevne ut forskjellene, disse fordommene er stressende for kvinnelige supportere (Radmann & Hedenborg, 2022).

Fire av artiklene som er tatt med i denne artikkelen tar for seg landene: Zimbabwe, Iran, Polen og Brazil. Det er brukt intervjuer, observasjoner og statistisk fra ulike spørreundersøkelser. Landene ser ut til å treffe på flere av de samme utfordringene ved kvinnelige supportere av fotball. Kjønn relasjoner og likestilling blant kjønn ser ut til å spille en viktig rolle for å forklare noen av forskjellene i de ulike landene. Iran som er et land hvor det er stor ulikhet blant kjønn og er målt til 148 av 153 på den globale kjønns mellomrom målingen til verdens økonomiske forum (WEF, 2020) (Radmann & Hedenborg, 2022, s. 242). I kontrast med et av de nordiske landene som er topp ti globalt på «kjønns mellomrom». Målingen kan ha en del å si for hvorfor f.eks Svenske kvinnelige supportere trives med høyere grad av autonomi og myndiggjøring i motsetning til Iran. Brazil, Zimbabwe og Polen er ikke like langt nede på målingen som Iran, men har også en vei å gå for at kvinnelige supportere av kvinnefotball skal trives i miljøet de er i og spred interessen for idretten i landene (Radmann & Hedenborg, 2022). I artikkelen «Segregated femininities: creating fandom through social media» (Aage Radmann et al, 2022) viser det seg at den kvinnelige supporter kulturen har en sterk posisjon blant supportere i Svergie. Studien viser at sosiale medier fungerer som et slags forum hvor kvinnelige supportere kan uttrykke solidaritet mellom jenter og kvinner og gjennom dette utfordre hegemoniske synet på feminiteten (Radmann et al, 2022).

I artikkelen: «The Women's Super League and female football fans» ble det utført en kvalitativ sak studie hvor det ble brukt semistrukturerte intervjuer av kvinnefotball supportere, i dette tilfellet supportere av: «Women's Super League» (WSL) i UK. De intervjuet flere supportere (ikke gitt tall) og fant ut at en del av de som ble intervjuet følger enkelt utøvere i ligaen og ikke selve laget som spilleren spiller for. Grunnen til dette er at noen av de beste kvinnelige fotballutøverne spiller i denne ligaen og supporterne vil oppleve ferdighetene til spillerne uten å tenke på laget i seg selv (Radman & Hedenborg, 2022). En gruppe med andre supportere forteller at det er viktigst å støtte både klubben og kvinnefotballen i seg selv for å dyrke videre

på idretten og gjøre at flere skaffer seg interesse for idretten (Radmann & Hedenborg, 2022). Den siste gruppen sier at det aller viktigste for dem er at det sosiale engasjementet må komme frem i sosiale medier for å fremme den kvinnelige idretten (Radmann & Hedenborg, 2022). Walker & Mulvenna som har utført studiet konkluderte med at kvinnefotball danner et positivt forhold til supporter deltakelse i kamper og muligheten for et mer holistisk samfunn (Radmann & Hedenborg, 2022; Walker & Mulvenna, 2022).

5.4 Studie. 4

«Den sakrale og den profane fotballen – om forskjeller i medias dekning av kvinne- og herrefotball på Sørlandet» av Maria Øverli Leonsen & Ove Skarpenes (2021), Tidsskrift for kjønnsforskning, 6-20.

Denne studien er en analyse av to av de største avisselskapene på Sørlandet, Fædrelandsvennen og Agderposten hvor forfatterens mål var å se på forskjeller på hvordan avisene fremstilte kvinnefotballen og fotball på den mannlige siden. Hvor mye som ble gitt ut fra de ulike klubbene og hva som blir skrevet er det som blir sett på. For å finne denne dataen brukte forfatterne et digitalt mediearkiv kalt «A-tekst» hvor de brukte ulike søkeord og kombinasjoner av søkeord for å finne artiklene som var lagt ut i en treårs periode fra 2014 til 2017.

Lagene som studien har tatt for seg var Jerv fra herre siden som spilte i førstedivisjon som er den nest øverste ligaen i Norge (2015) som på den tiden aldri hadde spilt i Eliteserien (øverste divisjon for menn i Norge) enda. Kvinnelaget som ble valgt ut var «Amazon» som er Sørlandets beste kvinnelag, og er en av de første Norske kvinnefotballklubbene som ble dannet (Leonsen & Skarpenes, 2021). Laget har spilt i toppserien i 10 år på rad, men rykket ned til første divisjon i 2015. grunnen til valg av disse klubbene er at de har en del felleshistorie, hvor de før var samme klubb og klubbene har samme hjemmebane. Årene før analysen ble gjennomført var Amazon preget av en negativ kurve, mens Jerv hadde en mer positiv kurve (Leonsen & Skarpenes, 2021).

I artikkelen finner de totalt fra begge avisene en total på 3145 saker, hvor 87,5% av dem er skrevet om Jerv (den mannlige siden) og 12,5% er skrevet om Amazon (kvinnefotballen). Tallene på tabellen under er basert på de to klubbene nevnt tidligere i teksten og man kan se en tydelig forskjell mellom mengden saker som blir skrevet om disse klubbene.

Fædrelandsvennen	Amazon	Jerv		Agderposten	Amazon	Jerv
2016	20	268		2016	75	689
2015	12	288		2015	94	717
2014	70	251		2014	122	539

(Bildet hentet fra Leonsen & Skarpenes (2021))

Kvinnelaget ble mindre skrevet om sammenlignet med herrelaget. Hvordan avisene fremstiller klubbene er også noe som blir sett på i artikkelen, om de blir negativt eller positivt vinklet. Avisene skriver mer positive og spennende artikler om Jerv, hvor de bruker friskere detaljforklaringer og gjør det kjekkere for leserne å lese og bli engasjert i klubben på en positiv måte (Leonsen & Skarpenes, 2022). I motsetning til kvinnelaget Amazon som blir negativt vinklet selv om de har mulighet til å vinkle det positivt og skape engasjement hos leserne. Beskrivelsen av tingene som skjedde i kampene forklares også som lite spennende og skaper ikke positiv interesse hos leserne. Beskrivelsene av det som skjer i kampene hos kvinnene er veldig flate og kjedelige. Sammenlignet med beskrivelsene på herre siden, er det en svært detaljert beskrivelse av tingene som skjer i kampene.

Leonsen & Skarpenes avslutter med å fortelle at mønsteret de fant ved å gjennomføre denne analysen var at: «Herrefotballen ble i artiklene vinklet positivt, spillet ble rekonstruert som et spennende drama hvor taktikk og formasjoner ble behandlet med fotballfaglig seriøsitet, og herrefotballen ble vurdert som en samfunns viktig institusjon (Leonsen & Skarpenes, 2021, s. 17)». Måten herrefotballen ble tatt hensyn til av avisene var nesten en motsetning til hvordan kvinnefotballen ble behandlet. Amazon blir negativt vinklet, flate beskrivelse i spillet, samtidig fravær av diskusjon når det gjelder fotballfaglige emner. Kvinnefotballens betydning i lokalsamfunnet ble også lite fremhevet (Leonsen & Skarpenes, 2021). Ved å se på det som blir fremhevet her kan det diskuteres hvordan mediedekningen av kvinnefotball bør legges frem for å hindre negativ innflytelse hos leserne.

Forfatterne foreslår å kalle dette etter Durkheim sin teori om sakralisering og profanering. I dette tilfellet er det sakralisering av herrefotballen og profanering av kvinnefotballen. Det sakrale er det hellige og opphøyde og det profane er det hverdagslige/verdslige (Leonsen & Skarpenes, 2021). Forfatterne forteller at disse to kategoriene kommer godt frem i avisene som skriver om herrefotballen som «the beautiful game» og kvinnefotballen som «the not so beautiful game», dette kan også skyldes at de fleste som skrev artikler i denne perioden var menn og at menn blir mer engasjert i å skrive om andre menn. De som gir skriver sakene følger

gjerning med på ligaen Jerv spilte i (Leonsen & Skarpenes, 2021). Analysen viser at maskuline verdier skjer gjennom en kollektiv rituell sakralisering av herrefotball av sportsjournalistikkens aktiviteter (Leonsen & Skarpenes, 2021). Sakraliseringen av herrefotballen var knyttet til flere ting som kommer frem i analysen. Positive og opphøyde verdier, samtidig oppfatninger hvor estetikk, drama, taktikk, faglig analyse og samfunnsmessig betydning spilte en rolle (Leonsen & Skarpenes, 2021). Det som var beskrevet og forklart som hverdagslig, flat og uviktig for samfunnet ble knyttet til Amazon og kvinnene hvor det var svært svake beskrivelser av det som skjedde i kampene. Lite beskrivelser av ferdigheter hos utøverne og lite diskusjon om taktiske avgjørelser før og etter kamp (Leonsen & Skarpenes, 2021). Artikkene var negativt vinklet og det kommer godt frem i flere av artiklene at journalistene som har skrevet om kampene i denne perioden har hatt mangel på interesse eller kunnskap innen kvinnefotballen (Leonsen & Skarpenes, 2021). Ved å bruke denne tolkningen er det ikke bare et binært mønster som blir reproduisert i journalistikken, men en hierarkisk kjønnorden (Leonsen & Skarpenes, 2021). Dette gjør at en kan argumentere for at kvinner blir stilt svakere enn menn. Det faktumet at Jerv hadde en oppgang og Amazon en nedgang i 2015 kan brukes til å argumentere for hvorfor det publiseres så mange flere saker om herrefotball i forhold til kvinnefotball. Det gir fortsatt ikke grunnlag for hvorfor vinklingene av kvinnefotball skal være negative og hindre veksten av kvinnefotball gjennom å ikke interessere leserne.

6. Diskusjon

6.1 Utvalget i artiklene og hva dette hadde å si for resultatene

Utvalget som ble tatt til høyde for i artiklene var helst kvinner over hele verden, men gjerne mest i Europa, hvor det ikke ble ført veldig mye statistikk utenom litt i artikkelen om kvinnefotball på Sørlandet. Denne teksten førte statistikk på både kvinnelag, aviser og herrelag. Mengden av kvinner tatt med i studiene kan ha hatt en påvirkning på resultatet grunnet svar som blir gitt stammer fra et feministisk ståsted. Kvinner har gjennom historien opplevd flere hindringer i livet som har gjort at kvinner som har deltatt i studiene har gitt svar som kommer fra sitt eget syn. Om flere menn hadde blitt med kunne resultatene blitt annerledes. Noe som må sies er det faktumet at i alle artiklene er det kvinner som står sentralt og det er vanskelig for menn å sette seg inn i kvinner sin situasjon. Siden utvalget er så spredt over verden, men spesielt i Europa får vi flere synsvinkler hos kvinner som forteller at de treffer på flere av de samme utfordringene når det kommer til å være en supporter av idretten (Radmann & Hedenborg, 2022). Svarene fra de ulike landene og målinger av kjønns mellomrom viser et representativ av kvinner som trives godt når det kommer til å være en supporter av idretten (land som er høyere oppe på listen) og motsatt hvor det er lavere trivsel hos land som er lengre nede på listen. Dette kan brukes til å gjenspeile kvinners muligheter i landene som har lavere trivsel gjennom å være supporter av fotball, hvor gjerne landet har en historie med ulikt syn på kjønn. Dette igjen gjør det gjerne enda viktigere for kvinner i kvinnefotball å vise styrke når det arrangeres ulike arrangement som VM i Qatar i 2022 som er et land som skårer lavt på kjønns mellomrom målingene (WEF, 2020).

6.2 Metoder i artiklene

Bruken av metoder i artiklene er flere og ulike som gir flere ulike syn på situasjonen til kvinnelige fotballutøvere og kvinnelige fotballsupportere. Studien til Loland om «Store idrettsarrangement og menneskerettigheter: begrensninger og muligheter» er en review som gir en fin oversikt over flere faktorer som trolig påvirker kvinners muligheter til å lykkes på samme nivå som menn i idretten. Styrkene ved dette er at man får en oversikt over faktorer som en gjerne ikke har tenkt på. Mulighetene til kvinner begrenses trolig ved å ikke oppfylle kravene som stilles i fotball, som gjør det vanskelig for flere å bli interessert. Kravene er satt av menn og forholdet folk flest har til fotball.

I artikkelen «Football and the women's world cup. Organisation, Media and Fandom, av (Alcalde, 2019; Dunn & Pivot, 2016) brukes det Massemedia analyser, fans av kvinnefotballen og observasjoner/opplevelser da hun jobbet som sports journalist i Canada i 2015 av Carrie

Dunn som viser innsikt på hvordan ulikheten mellom kvinner og menn sin mediedekning hvor kvinnesiden stiller svakere enn menn (Alcalde, 2019; Dunn & Pivot, 2016). Ved bruk av disse ulike metodene produseres det data som inneholder informasjon fra både utøvere gjennom observasjoner/opplevelser, samtidig som det produseres data fra analyser gjort av massemedia. Ved å kombinere disse, kan en få synspunkt fra utøvere samtidig som en kan bruke analysen for å få en oversikt over produksjonen til media. Dette gjør at en kan få en helhetlig oversikt over både fakta gjennom tall og opplevelser til utøvere gjennom observasjon. Media analyser kunne vært med å styrke observasjonene som blir gjort enten ved å observere hendelser som forekommer eller gjennom samtaler med utøvere, om det skulle forekomme. Denne artikkelen hjalp meg med å svare på deler av problemstillingen hvor det kommer frem at vinklingen av kvinnefotballen blir negativt vinklet i flere av landene som deltok i VM i Canada i 2015 (Alcalde, 2019). Selv om det blir vist til høy promotering av arrangementet i landene som deltok blir også kvinnefotballen stilt til kritikk i media (Alcalde, 2019). En annen artikkel som er tatt med i oppgaven er «Den sakrale og den profane fotballen – om forskjeller i medias dekning av kvinne- og herrefotball på Sørlandet (Leonsen & Skarpenes, 2021)». Tar også for seg media hvor de ser på hvor mye og hva som blir skrevet om klubbene Jerv og Amazon. Dataen som blir skaffet gjennom undersøkelsen gjør at forfatterne konkluderer med at avisene skriver vesentlig mer om herrefotballen enn kvinnefotballen og presenterer kvinnefotball gjennom en negativ vinkling. Tatt i utgangspunkt at denne studien kan man konkludere i at også i Norge er media noe som hindrer Kvinner til å ta steget opp mot herrene. Det skal sies at i denne studien ble datainnsamlingen gjort i en periode hvor Amazon hadde en nedgangsperiode og Jerv hadde en oppgangsperiode som kan ha hatt noe å si for tallene som blir presentert og må tas med i betraktning. Dette beskytter ikke hvorfor journalister har satt kvinnelaget i dårlig lys og hindret utvikling av idretten på Sørlandet gjennom å ikke gi leserne interesse for kvinnefotball. I Norge er det viktig å se på hva NFF mener om situasjonen til kvinnefotball. Media og kvinnefotball har blitt diskutert over lang tid, og det har skjedd en del viktige hendelser fra 2018 og det er mulig dette har hatt en innvirkning på media sin fremstilling og antall publiserte artikler om kvinnefotball. Fra 2018 har kvinner i toppnivå blitt mer prioritert enn tidligere, det kan fortsatt gjøres mer på dette området og flere områder, men satsingen på kvinnefotball har aldri vært like prioritert som nå (NFF, 2018). Fotball er blitt verdens største kvinneidrett og prioriteringen av kvinnefotball i Norge er satt høyt. Ada Hegerberg har vært en sentral figur under å fremme Norsk kvinnefotball, ved å ikke være med i landslagstroppen stilte hun NFF til kritikk hvor flere personer med makt har uttalt seg og har satt Norsk kvinnefotball i rett retning (NFF, 2018). Kvinnefotballen er ikke helt der vi vil ha det, men det er blitt tatt flere steg i riktig retning hvor

det er satt inn tiltak for å øke sjansen til kvinner å lykkes i fotball (NFF, 2018). Ser man på hvordan kvinnefotball blir presentert i andre land ser vi kritikk som blir satt opp mot kvinnefotballen og setter kvinnefotballen i et dårlig lys. Gjennom data hentet fra spørreundersøkelser og statistikk fra FIFA viser det til kvinnefotball som blir stilt kritikk til og dekningen av kvinnefotball var lav (Alacalde, 2019). Sett på både Sørlandet og VM i Canada hvor media publiserer både mindre saker om kvinnefotball og stiller dem til kritikk begge plasser, noe som gjør at det kan stilles spørsmål til hvordan kvinnefotballen bør håndteres i media.

6.3 Resultater og teoretiske perspektiver

Resultatene jeg har med i oppgaven har ulike temaer de tar for seg innen kvinnefotball. Forfatterne forklarer fenomenet som en ulikhet/forskjellsbehandling av kjønn i kvinnefotball og herrefotball på ulike måter gjennom teori og funn. Forskjellsbehandlingen speiles gjennom media og produserer/reproduserer et kvinnesyn som er ulikt fra menn. Dette har en påvirkning på muligheter til kvinnelige utøvere og supportere verden over. I henhold til teoriene jeg har med som teoretisk rammeverk i oppgaven (Hegemoni teorien & Hegemonisk maskulinitet og Innrammingsteorien) kan en se at flere av konklusjonene og funnene som er blitt gjort kan knyttes opp mot teoriene som er valgt ut. Hegemoni teorien og Hegemonisk maskulinitet (Broch, 2021; Gramsci & Connell, 2000) bygger på at den mannlige dominansen ikke er tvunget til å skje, men oppstår når sosiale ulikheter blir tatt for gitt, og det blir flere nye «sannheter» og danner væremåter i et samfunn (Broch, 2021; Gramsci). Disse teoriene kan knyttes til «Den sakrale og den profane fotballen – om forskjeller i medias dekning av kvinne- og herrefotball på Sørlandet (Leonsen & Skarpenes, 2021). Hvor det viser seg at kvinner blir vinklet negativt og menn blir positivt vinklet med dype analyser av hendelser som skjer i kampene. Her gis det analyserte data som viser til mangel på ekspertise/interesse for kvinnefotballen blant journalistene i avisene. Denne mangelen kan knyttes opp til teorien om hegemoni og hegemonisk maskulinitet ved at herrefotballen har en større arena for å vekke interesse hos enkelt mennesker gjennom kvaliteten på idretten hos mennene i forhold til kvinner. Artikkelen kan også knyttes til teorien om innramming av media hvor de som skriver og gir ut media tar i bruk seleksjon, vektlegging og ekskludering. Det publikasjonene sitter igjen med da vil være det som de selv mener er det folk flest i samfunnet ønsker å lese om. I dette tilfellet vil samfunnet være mest opptatt av Jerv fotballklubb og ikke Amazon fotballklubb, med utgangspunkt i både antall publiserte saker og vinklingen som er gjort av sakene (Leonsen og Skarpenes, 2021). Hegemoni teorien & Hegemonisk maskulinitet kan også knyttes til artikkelen

“Introduction: female fandom studies in a global perspective (Radmann & Hedenborg, 2022, s. 241-244)» hvor det er gitt ut en studie på kvinnelige fotballsupportere iblant annet Svergie som har dannet seg en sterk posisjon hos fotballsupportere i landet. Kvinnene bruker sosiale medier som et slags forum for å styrke solidaritet samtidig for å utfordre det hegemoniske synet på kvinner. Verdensmålingene som brukes i artikkelen om kjønns mellomrom i land på verdensbasis (WEF) viste at Svergie var i verdenstoppen når det kommer til nærmest likestilling mellom mann og kvinne. Dette kan bety at land som skårer høyt på disse målingene kan gi flere muligheter til kvinnelige supportere, samtidig som de som skårer lavt gir færre muligheter for kvinnelige fotballsupportere. Ved å bruke disse målingene kan jeg sette dem opp mot teorien om hegemoni og se på land som ikke er like åpne for kvinners muligheter til å følge med og heie på lag i fotball. Ved å se på WEF sine målinger er landene som skårer en lav kjønnsforskjell har et åpnere forhold til kvinnelige fotballsupportere enn flere av landene som er lengre nede (Radmann & Hedenborg, 2022). Dette gjelder spesielt for flere land på topp ti listen som inkluderer land som: Norge, Danmark og Svergie som alle er land med positiv holdning til kvinner og fotball. Gjennom godkjenning av kvinnelige supportere i landene kan en argumentere for at det vil det videre redusere utfordringene kvinner står over når det kommer til fotball.

7. Konklusjon

Formålet med denne studien har vært å se nærmere på hvilke utfordringer kvinnefotballen står over og hvorfor kvinner stiller svakere enn menn i idretten. Utgangspunktet for oppgaven har vært å se hvordan kvinnefotball siden 2018 har fått et større fokus etter det har hendt en rekke hendelser som har hatt stor betydning for kvinnefotballen. Over en lang periode har kvinnefotball vært utsatt for flere utfordringer, dette gjelder fremdeles i dag. En kan argumentere for at likestillingen mellom kvinner og menn i fotball er mer kompleks enn å sette søkelys på ting som satsing, media og supportere. I den forstand at det er samfunnets syn på kvinner og tradisjonelle faktorer som er nødt til å endres for å oppnå ønsket likestilling for menn og kvinner. Dette kan komme fra måten individer i samfunnet ser idretten på og forventer av idretten, nemlig gjennom hvordan de taktiske, tekniske og fysiske delene av fotballen blir utført. I dette kapitlet vil jeg vise til studiens tendenser og funn, samtidig vil jeg anbefale retninger for videre forskning.

Problemområdene for hvorfor kvinner stiller svakere enn menn i fotball og hvilke utfordringer kvinnefotballen står over blir presenter gjennom intervjuer, analyse av media og observasjoner. Det var en ting som gikk igjen i flere av artiklene hvor kvinnefotballen er preget av synet vi har på kvinner i dag og interesse av idretten. Det kommer også godt frem at supportere av idretten har en vis forventning til hvordan fotball skal spilles gjennom samfunnet og deres holdninger til kvinnefotball og individer som publiserer media ser ut til å basere sakene sine på disse forventningene samtidig som interessen av herrefotball ser ut til å være større (Leonsen & Skarpenes, 2021). Maskuliniteten sett hos menn og feminiteten sett hos kvinner ser ut til å stille kvinnefotball for flere utfordringer. Media har ifølge resultatene både satt kvinnefotball i dårlig lys, stilt dem til kritikk, vist lavere interesse/mangel på kunnskap og lagt ut veldig få saker om dem i forhold til herrefotballen. Faktorene nevnt over er alle med på å påvirke hvorfor det ikke er i nærheten av like mange supportere i kvinnefotball som på herresiden, som er en svært viktig faktor innen all idrett. Sett i lys av studiens teoretiske rammeverk utgjør denne kombinasjonen av faktorer at kvinner stiller svakere enn menn i fotballen. For å minke disse ulikhetene mellom kjønnene trengs det at organisasjoner som NFF setter inn tiltak for å fremme kvinnefotballen, samtidig som synet på kvinner og idrett må bli mer åpent slik at det publiseres mer om kvinnefotball og at media fremmer de positive sidene ved idretten. Det vil nok kreve tid og enda mer forskning på kvinnefotball. Det er skjedd en ekstrem endring siden 1970-tallet og det kan ha en sammenheng med hvordan samfunnet tar imot idretter som kvinnefotball som tidligere gjerne ble sett på som mindre vanlige.

Ettersom hoved essensen av studien tar for seg hendelser og kamper som ble spilt fra 2015 og senere vil det bli spennende å følge forskning i fremtiden som gjør analyser i enda nyere tid. Her hvor de gjerne sammenligner data med tidligere utgitt data og ser på forskjeller fra da og fremtidige hendelser. Også se på hvordan media presenterer kvinnefotball i nyere tid. Gjerne se på landslag i forhold til klubblag hvor det kan være en forskjell på interesse. Landslag blir ofte sett på som allemannseie og individer i samfunnet liker å kjenne på en nasjonal stolthet, slik som ved flere idretter som håndballkvinnene i Norge. Ved å se på dette kan kvinnefotball vokse blant kvinner og menn i samfunn hvor det igjen vil bli en større mengde med kvinnelige supportere i land over verden gjennom å fremme lagene og profilene som er med. Det blir også spennende å se hvordan VM i Qatar i 2022 blir tatt imot, håndtert og om det har noe å si for mulighetene til kvinnene i Norge samtidig som flere land i verden. Mediedekningen under dette arrangementet vil også bli et spennende forskningsområde i fremtiden og se på hvordan media skriver om kvinnefotballen.

Til slutt vil jeg anbefale mer forskning på temaer innen kvinnefotball særlig på sidene som gjør det vanskeligere for kvinner å delta i idretten. Forskningen på temaer innen kvinnefotball er en del mindre enn temaer på den mannlige siden. Punkter som media, supportere, samfunnets mottakelse, ressurser og opplevelser/meninger til kvinnelige utøvere vil være gunstige punkter å forske videre på for å finne eventuelle løsninger på problemet.

8. Referanser

Alcalde, M. (2019). Football and the women's world cup. *Organisation, Media and Fandom, European Journal for Sport and Society*, 17:1, 82-84, DOI: 10.1080/16138171.2019.1706251

Alexander, J. C. (2003). *The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology*. Oxford: Oxford University Press.

Alexander, J. C. 1990. Analytic Debates: Understanding the Relative Autonomy of Culture. Pp. 1– 27 in *Culture and Society: Contemporary Debates*, edited by J. C. Alexander & S. Seidman. New York: Cambridge university press.

Andersen, Øivind; Thorsen, Dag Einar: *hegemoni i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 1. mai 2022 fra <https://snl.no/hegemoni>

Billings, A. C., Angelini, J. R., & Eastman, S. T. (2005). Diverging discourses: Gender differences in televised golf announcing. *Mass Communication & Society*, 8(2), 155-171. https://doi.org/10.1207/s15327825mcs0802_5

Broch, T. (2016). Intersections of gender and national identity in sport: A cultural sociological overview. *Sociology Compass*, 10(7), 567-579.

Connell, R. (2000). *The Men and the Boys*. Cambridge: Polity Press. <https://doi.org/10.3167/bhs.2020.130202>

Connell, R. (2002). *Gender*. Cambridge: Polity Press.

Dunn, C & Pavot, P (2016). *Football and the women's World Cup: organisation, media and fandom*. Springer.

Forbes. (2021, 8. juni). U.S.-Mexico Soccer Match Scores Ratings Victory In U.S. Over Virtually All Other Sports Last Week. <https://www.forbes.com/sites/joewalsh/2021/06/08/us-mexico-soccer-match-scores-ratings-victory-in-us-over-virtually-all-other-sports-last-week/?sh=6cad90b016a5>

Gitlin, T. (1980) *The Whole World Is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. University of California Press, Berkeley.

Goksøyr, M. (2014). *Hva er fotball?* Oslo: Universitetsforlaget.

Leonsen, M & Skarpenes, O. (2021). Den sakrale og den profane fotballen—om forskjeller i medias dekning av kvinne- og herrefotball på Sørlandet. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 45(1), 6-20.

Loland, S. (2002). *Fair Play in Sport. A Moral Norm System*. London: Routledge.

Loland, S. (2021). Store idrettsarrangement og menneskerettigheter: begrensninger og muligheter. *Norges idrettshøgskole*.

MacIntyre, A. (2007) *After Virtue. A Study in Moral Theory*. Notre Dame: University of Notre Dame Press.

Magrath, R (2017) To try and gain an advantage for my team: Homophobic and homosexually themed chanting among English football fans. *Sociology*. Epub ahead of print 10 May 2017. DOI: [10.1177/0038038517702600](https://doi.org/10.1177/0038038517702600).

Nicely, S. (2007). Media framing of female athletes and women's sports in selected sports magazines.

Norges Fotballforbund. (2018, 3. juni). Historisk satsing på jente- og kvinnefotball NFF svarer på kronikken til Gerd von der Lippe om satsingen på kvinnefotball.

<https://www.fotball.no/tema/nff-nyheter/2018/historisk-satsing-pa-jente--og-kvinnefotball/>

Pope, S & K, Petty. (2018). A New Age for Media Coverage of Women's Sport? An Analysis of English Media Coverage of the 2015 FIFA Women's World Cup. Department of Sport and Exercise Sciences, Durham University. <https://doi.org/10.1177/0038038518797505>

Radmann, A & Hedenborg, S. (2022). Introduction: female fandom studies in a global perspective, *Soccer & Society*, 23:3, 241-244, DOI: 10.1080/14660970.2022.2037206

Radmann, A, White, M & Hedenborg, S. (2022). Segregated femininities? Creating female fandom through social media in Sweden, *Soccer & Society*, 23:3, 298-313, DOI: 10.1080/14660970.2022.2037213

Walker, A & Mulvenna, C. (2022) The Football Association's Women's Super League and female soccer fans: fan engagement and the importance of supporter clubs, *Soccer & Society*, 23:3, 314-327, DOI: 10.1080/14660970.2022.2037218

World Economic Forum. (2020). *Global Results*.

Wæhle, Espen: *patriarkat* i *Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 1. mai 2022 fra <https://snl.no/patriarkat>

